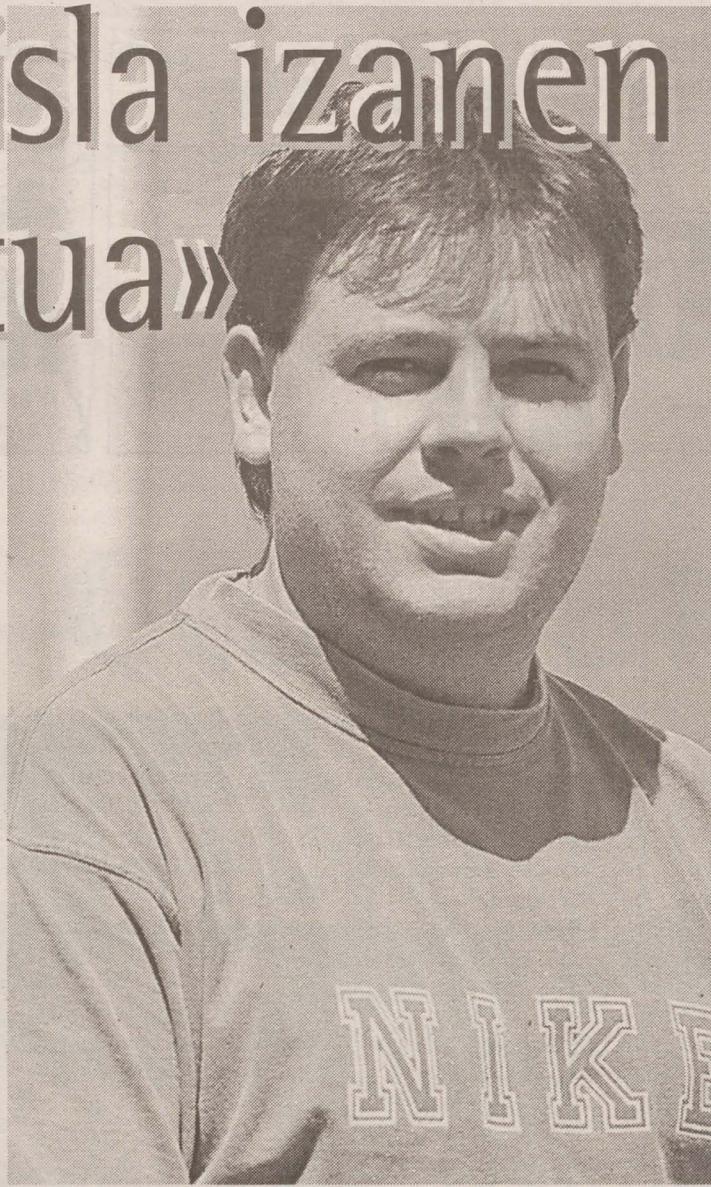

Igor Ijurra

«Koruaren isla izanen da konpaktua»

● Etxarri-Aranazko abesbatzako zuzendaria

● MIKEL SAIZ

Laster 26 urte beteko ditu Etxarri-Aranazko abesbatzak. Kantatzen urte ugari dabilizan arren, oraindik ez dute kalitatezko lanik kaleratu. Dena dela, denbora honetan hartutako eskarmentua aprobetxatuz, aurki disko konpaktu bat plazaratuko dute. Eliz musikak, profanoak eta euskal kante osatuko dute lana. Abesbatzaren isla izanen da bilduma, eta lehenengo grabaketak Bakaikuko elizan egin dituzte jadanik.

MUSIKA ZAINETAN DARAMA Igorrek; musikaren alde guztiak ezagutzeko espanabari zaio.

■ **Zergatik erabaki duzue lehenengo konpaktua orain grabatzea?**

Grabaketa bakarra dago, 1983koa. Orduan abesbatza Tolosako lehiaketara joan zen, eta han abestutakoak grabatu zituen. Atera zen zinta kalitate eskasekoa zen, eta ez zen askorik saldu. Oraingoan, berriz, nahi duguna da serioago lan egin. Batetik, hamasei urte daramagu grabaketarik egin gabe, abesbatzaren soinua aldatu egin da, jende berri asko sartu delako. Horretaz gain, kontzertuetara joaten garenean ea grabaketarik ba dugun galdetzen digute beti. Azkenik, lehiaketa edo jaialdi batera joateko orduan zinta zahar bat bidali beharrean, hobe da grabaketa on bat bidaltzea, konpaktu batean jasoa. Konpaktu bat grabatzea izen ona ematen du.

■ **Zer jasoko du lanak?**

Hasieran Sakanako konpositoreak sartzea pentsatu genuen, baina oso murrizta geldituko zen. Hori dela eta, lehenengo konpaktua izanik abesbatzan abesten ditugun kantak laburbiltzea pentsatu dugu. Hori bai, Sakanako bi konpositore sartu ditugu: Lorenzo Ondarra bakaikuarra, eta Felipe Gorriti uhartearra. Halaber, jasoko ditugu XIX. mendeko musika erromanti-

koa, eta XX.eko eliz musika eta profanoa. Lorenzo Ondarraren sei *Gabon kantak* izanen dira.

■ **Hamasei urteotan abesbatzaren soinua aldatu dela aipatu duzu. Zer bilakaera izan duzue?**

Tinbrea aldatu da. Badauzkat duela 25 urteko grabaketak, baita neronek koruan hasi nintzenetik gaurdaino grabatutakoak ere. Urtez urte doinua aldatuz doa. Badaude hogeitaz lagun orain hamabost urte zeudenak, baina jende berria ere etorri da, eta azken urteetan ahots teknika landu dugu. Zuzendari bakoitzarekin aldatzen da soinua eta kantatzeko modua. Duela 25 urte Etxarriko koruak oso fuerte abesten zuen, eta jendea liluraturik geratzen zen bolumenagatik. Orain entzuleak ez du bolumena bakarrik eskatzen, besterik ere nahi du. Nire nahia ez da sekulako ahotsak ateratzea bakarrik, beste gauza asko ere landu behar dira, eta horretan koruak aurrerapausoak eman ditu.

■ **Zein izan dira pauso horiek?**

Abesbatzan sartu nintzenetik berehala ikusi nuen ahots teknikan lan egin behar genuela, eta Maria Eugenia Etxarren Iruñeko soprano batekin ikastaroak egin ditugu. Bestalde, jende askok solfeo eta kantuko klaseak hartu ditu. Jendeak lan egin du bere kabuz. Irailean

«Orain entzuleak ez du bolumena bakarrik eskatzen. Nire nahia ez da sekulako ahotsak ateratzea bakarrik, besterik ere landu behar da, eta horretan koruak aurrerapausoak eman ditu»

ere egingen dugu ikastaro bat. Esperientziak ere laguntzen du, kontzertuetan ariz eta erreperitorio berriak sartuz ere, eskarmentua lortu dugu.

■ **Euskal musikak, beraz, leku izanen du zuen lanean.**

Koruaren isla izanen da konpaktua. Euskaraz hamarren bat kanta sartuko ditugu, diskoaren erdia edo. Ondarraren *Gabon kantak* sartuko ditugu, eta beste pare bat abesti: *Mendigaina*, Alacanteko konpositore batek Xabier Lizardiren olerki baten oinarriturik egin, eta *Aunitz urtez*, Baztango mutil-dantzaren omenez Jon Oñatibiak egingako kanta, besteak beste.

■ **Duela bi aste hasi zineten grabatzen. Faltza dena noiz eta non egingen duzue?**

Hasi ginen Bakaikuko elizan. Txikia da, baina oso

akustika egokia du, ez dauka oihartzun handirik. Berrogeita hamar lagun gara, eta Iruñera mugitzeko zaila da. Egokia iruditu zitzaidan, eta Ausart Orioko disketxeak ondo zegoela esan zidan. Gure asmoa da grabaketak irailean eta urrian bukatzea. Ekainean eta uztailean kontzertu ugari dauzkagu, eta abuztuan jai hartzen dugu. Horregatik, irailean eta urrian beste saio pare bat egingen ditugu, Bakaikuko elizan edo Etxarrikoan. Uztailean emanen ditugun kontzertuetan zuzendari grabaketa batzuk ere egingen ditugu seguruenik. Ahal den material gehiena izatea nahi dugu, eta hortik aukeratu. Beharbada kantu batzuk zuzendari kantatutakoak eta besteak estudioan grabatutakoak sartuko ditugu.

■ **Zu bezain gaztea da abesbatza?**

Igor Ijurra etxarriarrak ekainean 26 urte beteko ditu eta jadanik eskarmentudun zuzendaria da. Gidatzen duen abesbatza kantari hasi zen, baina aurreko zuzendariak postua utzi zuenean berak hartu zuen taldearen ardura. Orduan, hemeretzi urte besterik ez zituen. Beldurra uxatu eta geroztik taldearen lana hobetzen saiatu da. Astean bitan eta askotan hirutan entsaiatzen dute.

Opuseko Unibertsitatean zuzendaritza ikasi bazuen ere, pianoa, armonia, kantua ikasi ditu, eta aurtan solfeo irakasle tituloa ateratzeko ikasten ari da Pablo Sarasate kontserbatorioan. Majina bat ikastaro ere egin ditu: Euskal Herriko Abesbatzen Elkartearen eta Leidan, besteak beste. Orain berriz, Alemaniara doa hamar egunetarako zuzendaritzan gehiago trebatzeko. Zuzendari profesionala izatea oso zaila dela badakenez, aurtan musika tituloa ateratzen badu eskolaren batean lana aurkitzen saiatuko da.

Hamahiru urtetan ez omen zuen musika klasikoa ikusi nahi ere, baina azken urteetan ez du koru musika edo folk-a besterik erosi. Hala ere, heavy-a, pop-a edo euskal musika maite ditu. Musikaz landa, dantza eta txistua ditu gustoko, baina aritzeko betarik ez. Bestalde, geografia, historia eta arte liburuak irakurtzea du afizio. Abesbatzak gainera, horiek garatzeko aukera ematen dio, emanaldiak direla medio, bidai franko egiten dituztelako.

Ez. Denetarik dugu, hamasei urtetik hasi eta 62ra arteko abeslariak daude. Nahiko soinua nahiko orekatua dugu. Etxarri 2.300 laguneko herria izanik, ezin da aukeratu, baina oreka polita lortzen dugu.

■ **Nolakoa da Euskal Herriko abesbatzen maila?**

Euskal Herriko mailarik altuena Gipuzkoan dago. Arraioia zuzendarien prestakuntza da. Nafarroan, zuzendariak, oro har, ez dira prestatzen. Lau edo bost lanean ari gara, baina beste asko ez dira berritzen. Zuzendari bat ez bada prestatzen, nola demonio egingo du gora koru batek? Gainera, hemengo musika hezkuntza oso urria da. Alemanian edo Errumanian, adibidez, haurrak lau urterekin hasten dira musika ikasten.

→ Irene Arrizurieta